

Luonnos 10.11.2022 lausunnoille

Valtioneuvoston asetus

hyvinvointialueiden rahoituksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla:

1 §

Hyvinvointialueindeksin laskenta

Valtiovarainministeriö tuottaa ja julkaisee hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyvinvointialueiden hintaindeksin. Indeksi lasketaan Tilastokeskuksen julkaiseman yleisen ansiotasoindeksin muutoksen, Tilastokeskuksen julkaiseman kuluttajahintaindeksin muutoksen sekä hyvinvointialue-työnantajan sosiaaliturvamaksujen muutosten perusteella.

Hyvinvointialueiden hintaindeksissä painotetaan 1 momentissa mainittuja osia seuraavin painoin: yleinen ansiotasoindeksin muutos 0,60, kuluttajahintaindeksin muutos 0,30 ja hyvinvointialue-työnantajan sosiaaliturvamaksujen muutos 0,10.

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu varainhoitovuodelle arvioitu kustannustason muutos perustuu valtiovarainministeriön ennusteeseen hyvinvointialueiden hintaindeksin muutoksesta. Ennuste perustuu uusimpiin käytettävissä oleviin 1 momentissa tarkoitettuihin indeksin laskennassa käytettäviin tietoihin.

2 §

Laskennallisten kustannusten perushinnat

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 13—23 §:ssä tarkoitetut perushinnat ovat vuonna 2023 seuraavat:

Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset	Euroa
Asukasmäärä	528,91
Terveydenhuolto	1905,02
Vanhustenhuolto	658,17
Sosiaalihuolto	695,85
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	39,40
Asukastiheys	59,10
Vieraskielisyys	955,22
Kaksikielisyys	431,48
Saaristoisuus	710,40
Saamenkielisyys	1 823,4

Pelastustoimen laskennalliset kustannukset	Euroa
Asukasmäärä	59,18
Asukastiheys	4,55
Riskitekijät	27,31

3 §

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattorit ja niiden painokertoimet

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 15 §:n 4 momentissa tarkoitettua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerrointa määriteltäessä käytetään hyvinvointialueen toimintaa ja voimavaroja sekä toiminnan tuloksellisuutta kuvaavia indikaattoreita.

Toimintaa ja voimavaroja kuvaavat indikaattorit ja painokertoimet ovat seuraavat:

Toimintaa ja voimavaroja kuvaavat indikaattorit	Painokerroin
Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	0,0625
Kouluterveydenhuollon 8.-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	0,0625
Koulukuraattorin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla	0,0625
Koulupsykologin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla	0,0625
Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabetesriskissä oleville Käypä hoito -suosituksen mukaisesti	0,0625
Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski	0,0625
Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) -rokotuskattavuus	0,0625
Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään	0,0625

Toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit ja painokertoimet ovat seuraavat:

Toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit	Painokerroin
Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajaksot ja/tai sairaalassa hoidetut potilaat	0,1
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,1

Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 18–24-vuotiaat, % ikäluokasta	0,1
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % ikäluokasta	0,1
Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat (pois lukien elimelliset aivo-oireyhtymät ja älyllinen kehitysvammaisuus), % vastaavanikäisestä väestöstä	0,1

Toiminnan tulosta kuvaavista indikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Kaikki erotukset skaalataan niin, että vaihteluväliksi tulee 0–100. Jos indikaattorin arvo on jo tavoitetilanteessa, otetaan tämä huomioon laskennassa siten, että hyvinvointialue saa kyseisen indikaattorin osalta maksimipisteet.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen laskennassa käytetään Tilastokeskuksen väestörakennetilaston tietoja sekä Kansaneläkelaitoksen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Tilastokeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön tilastotietoja.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin lasketaan keskiarvona hyvinvointialueen toimintaa kuvaavien indikaattoreiden keskiarvosta ja hyvinvointialueen toiminnan tulosta kuvaavien indikaattorien kahden viimeisimmän vuoden erotuksen keskiarvosta sekä jakamalla näin saatu hyvinvointialueen keskiarvo vastaavalla koko maan keskiarvolla.

4 §

Pelastustoimen riskikertoimen tekijät ja niiden painokertoimet

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 23 §:n 1 momentissa tarkoitettujen pelastustoimen riskikertoimen määrittämiseksi hyvinvointialueen alue jaetaan yhden neliökilometrin suoruisiksi ruuduiksi, joille kullekin Tilastokeskus laskee regressiomallin avulla riskitason. Regressiomallin selittäjinä ovat asukasluvu, kerrosala ja niiden yhteisvaikutus. Riskitason perusteella riskiruudut jaetaan neljään riskiluokkaan I, II, III ja IV.

Riskiluokkaan I tai ja II kuuluvan riskiruudun painokerroin on 1. Riskiluokkaan III ja IV kuuluvan riskiruudun painokerroin on 0.

Sellaisten riskiluokkaan III ja IV kuuluvan riskiruudun painokerroin, jolla sijaitsevalle kohteelle on pelastuslain 48 §:n nojalla laadittava erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma tai jolla sijaitsee kokonaishenkilömäärältään yli 1500 henkilön puolustusvoimien pysyvässä käytössä oleva alue taikka jolla sijaitsee lentoasema, jolle on reitti- tai tilausliikennettä, on kuitenkin 1.

5 §

Hyvinvointialueiden rahoituksen laskelmien tarkistaminen vuonna 2023

Tarkistettaessa hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 34 §:n 2 momentin mukaisesti hyvinvointialueiden vuoden 2023 koko maan valtion rahoituksen tasoa, kuntien vuoden 2022 Valtiokonttorille toimittamien palvelukohtaisten tilinpäätöstietojen mukaisista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lakisääteisten tehtävien kustannuksista vähennetään kuntien maksamat takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset siten kuin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 57 §:n 3 momentissa ja sen nojalla säädetään.

6 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerrointa koskevaa 3 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2026.
